

İSTANBULUN ENÇOK OKUNAN GAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

28

AGUSTOS 1940
ÇARŞAMBA

Numara: 357 Sene: 2
Tel 23872 - Posta kutusu 214

Londraya hava hücumları
Bir tren mitralyöz ateşine tutuldu

Londra, 28 (A.A.) — Haber alımdığına göre dün akşamki saldırılar esnasında düşman tayyareleri yüksek infilaklı ve yangın bombaları atmışlardır. Londra muntakasında iki yangın bombası düşmüş ise de hiçbir hasar olmamıştır. Londra civarında da bir miktar bomba atılmışsa da halî araziye düşerek çukurlar açmaktan başka hasar yapmamıştır.

Romen - Macar hududunda hâdiseler
Bir Macar bombardıman tayyaresi düşürüldü
Macaristan hâdiseyi protesto etti

Bükreş, 28 (A.A.) — Röyter bu akşamki haberine göre, Al-kadâr İleriyen bir Macar tayyaresi, pazartesi günü Romenler tarafından hücum edildiği ve bu tayyarenin Macar topraklarında yere indiği, Bükreşte bildirilmektedir.

Bu hususta dün akşam bir tahkikat açılmıştır. Macar tayyaresinin beyanname attığı söylenmektedir.

Macarların ifadelerine göre ise, bir Romen askeri tayyaresi, Macar arazisi üzerinde uçmuş ve bir Macar Debrecezen şehri üzerinde bir Macar tayyaresine hücum etmiştir.

Diğer taraftan, resmî Romen mahallilerinden bildirildiğine göre, yukarıya geldiği söylenen hâdiseler hakkında bir tahkikat açılmıştır.

Amerika - Kanada müşterek müdafaa komitesi

Ottawa, 28 (A.A.) — Birleşik Amerika - Kanada müşterek müdafaa komitesi, dün faaliyetinin ilk devresini ikmal ederek, 9 ey-yıla kadar mesaisini tatil etmiştir.

Memlekette

Bir şeker sıkıntısı mevzuubahs değil

Fabrikalarımız azamî istihisallerile çalışıyor

Ankara, 28 (A.A.) — Verilen malûmata göre, bu yıl şeker fabrikalarımız agustos ortasından itibaren kampanyalarına başlamış bulunmaktadır.

Dünya ahvalinin bugünkü vaziyetine rağmen, fabrikalar, normal şartlar içinde bulunduğumuz günlerden farkı olarak çalışmakta dırlar. Turhal, Eskişehir, Uşak ve Alpullu fabrikaları tam kapasiteyle faaliyettedirler.

Türkiye şeker fabrikaları umum müdürlüğü bu fabrikaların istih-sal edebilecekleri şeker için lüzumlu

olan malzemeleri tamamen hazırlamıştır. Fabrikaların bu yıl istih-sal edebilecekleri şeker miktarı istih-lâki tamamen karşılayacak miktarda olacaktır.

Alâkadarların verdikleri rakamlara nazaran, önümüzdeki sene yurdumuzda bir şeker sıkıntısı katiyen mevzuubahis olmadığı gibi, gelecek yıla bu seneden daha fazla bir stok da devredilecektir. İstihlâk normal senelerdeki hadleri aşıya bile istihsal bütün ihtiyaçları karşılayacak kadar yüksek olacaktır.

Derne ve Dessi'ye taarruz
8 ölü, 20 yaralı var

İtalyanlar da Hayfayı bombardıman ettiler

İtalyada bir mahal, 28 (A.A.) — İtalyan orduları umumî kargâhının 82 numaralı tebliği:

Petrol ihraç merkezi olan Hayfa şehri, güpegündüz tayyare filolarımız tarafından şiddetle bombardıman edilmiştir. Şi-mendifer istasyonu ile yeni petrol taşıyehanesine isakiller vaki olmuştur. Her tarafta yangınlar çıkmıştır. Bütün tayyarelerimiz, hareket üslerine dönmüşlerdir.

Şimalî Afrika'da düşman, büyük kuvvetlerle Derne'ye karşı hücumlarda bulunmuştur. Odun nakletmekte olan bir kargoya isabet vaki olmuştur. Maamafih hasarat ehemmiyetsizdir. İki ölü ve 55 yaralı vardır.

Şarkî Afrika'da düşman, Ha-ra'ra karşı hava akımları yap-

İtalyanların bombardıman ettikleri Hayfa'da deniz munteli petrol boruları

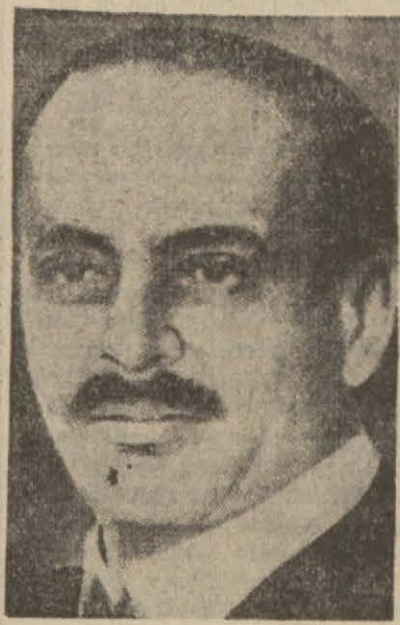
mış ve orada yerli askeri has-tahaneye isabet vaki olduğu gibi, Dessi'ye karşı yapılan akın-da da askeri garnizonu hastahanesine isabetler vaki olmuştur.

Ceman 8 kişi ölmüş 20 kişi yaralı vardır. Düşmanın bir tayyaresi düşürülmüştür.

(Devamı 2 inci sayfada)

Yarın Balkan meseleleri etrafında müzakereye oturacak olan Alman, Macar ve İtalyan hariciye nazırları

Yunanistan ihtiyat tedbirleri aldı

Röyter ajansı

Yeni sınıfların silâh altına çağrıldığını bildiriyor

Atina, 28 (A.A.) — Röyter:

1939 - 1940 sınıfları şimdi silâh altında bulunmaktadır. Şimalden gelen raporlarda, geçen hafta diğer dört sınıfın askere alındığını bildirmektedir. Ayrıca malûm olduğu üzere, makamat tarafından şimal muntaka-sında gizlice ihtiyat tedbirleri alınmıştır. Maamafih İtalyan radyo ve matbuatında müsahe-de edilen gevşeme üzerine, res-mî mahafil de daha nikbin bulunmaktadırlar.

Bitaraf müşahitlerin fikirlerine nazaran, Almanya, Avru-panın cenubi şarkisinde bir karrsıklığın zuhurunu arzu etmediği cihetle, teskin edici bir rol oynamaktadır. Romen - Macar müzakerelerinin başlaması üzere bulunması, müşahitlerin kanaatını teyit etmektedir. Zira Almanyanın bu müzakerelerin bir çıkımaza saplanmasından içtinab ettiği zannedilmektedir.

İrlandaya atılan bombalar

D. N. B. ajansı tekzip ediyor

(Yazısı 2 inci sayfada)

Manoileşku

Almanya, İtalya, Macaristan ve Romanyanın iştirakile

ViYANADA

Yarın bir konferans toplanıyor

Dört milleti alâkadar eden meseleler

müzakere edilecek

Berlin, 28 (A.A.) — Alman radyosunun bildirdiğine göre, Alman hariciye nazırının daveti üzerine, İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano, Macaristan hariciye (Yazısı 2 inci sayfada)

BERLİNDE ASABİYET

İngiliz tayyareleri Almanların sınırlarını bozdu

Londraya yüz misli daha Şiddetle hücum edilecekmiş

Stokholm, 28 (A.A.) — Röyter:

Berlinden gelen malûmata nazaran, bu gece şehirde verilmiş olan ve iki saat devam eden alarm işareti gece on ikiyi kırk beş gece başlamıştır. Tayyare motörü ve top sesleri işitilmemiştir.

İsveçli muhabirler, pazar günü İngiliz akımlarından sonra Berlin sokaklarında obüs parçalarıyla beyannameler görüldüğünü yazmaktadırlar.

Alman salâhiyyettar mahafilinde, İngiliz hava kuvvetlerinin yapmış oldukları harekâtın askeri bir ehemmiyeti olmadığı iddia edilmektedir. Maamafih Boersen Zaytung gazetesine, Berlin üzerine yapılan akımlara Londra üzerine yüz misli daha şiddetli hücumlar la mukabele edileceğini yazmaktadır.

Askeri muharrirler, muhtelif emarelere nazaran, hava harbi yeni safhasına girmek üzeredir, demektedir.

İkinci ve üçüncü Alman hava filolarının harekâta geçmiş olduklarına mütedair verilen haber, İngiltereye karşı yapılan hücumlarda Alman hava kuvvetlerinin ancak bir kısmının istimal edilmiş olduğunu teyit eylemektedir.

San'at okullarına yapılan yeni tayinler

Kalbin Sesi

Aşk ve casusluk romanı

Birkaç güne kadar Son Dakika da okuyacaksınız

Maarif vekillliği memlekette tek nik tedrisatı takviye maksadile yurdun muhtelif yerlerinde yeni kız sanat enstitüleri, inşaat usta okulları açmağa karar vermiş ve bu hususta hazırlıklara başlamıştır.

İstanbulda açılan inşaat usta okulunun kadrosu takviye edilerek fazla talebe alınması imkânları temin edilecektir. Ayrıca Bursa vilâyetinde yeni bir inşaat usta okulu da kurulacaktır.

Sanat enstitüsü olmayan vilâyetlerde kız sanat enstitülerile akşam sanat okulları açılacaktır. Bu husustaki hazırlıklara devam edilmektedir.

SANAT OKULLARINA YENİ TAYINLER

Diğer taraftan maarif vekillliği sanat okullarına yeni öğretmen tayini işlerine başlamıştır.

Ankara kız meslek öğretmen okulunu ikmal ederek muhtelif vilâyet enstitülerine tayin edilen yeni öğretmenler şunlardır:

İstanbul akşam kız sanat okulu yemek pişirme öğretmeni stajyerliğine Nusret, İstanbul kız sanat enstitüsü resim öğretmenliği stajyerliğine Tevhide, Trabzon enstitüsü çamaşır öğretmenliğine Şükriye, Trabzon enstitüsü bicki di. kiş öğretmenliği stajyerliğine Fikriye, Trabzon kız enstitüsü nakış stajyerliğine Tevhide Cander, Trabzon Kız Enstitüsü moda stajyerliğine Saima, Kayseri Kız Enstitüsü stajyerliğine Fethiye, Kayseri Kız Enstitüsü çamaşır öğretmenliği stajyerliğine Münnever, Bursa Necatibey Kız Enstitüsü moda öğretmenliğine Sabahat Uçaklı, Samsun Akşam Kız San'at okulu çamaşır öğretmeni Dürdan, İstanbul Kız Enstitüsü nakış stajyerliğine Binnaz tayin edilmişlerdir. Yeni mezunlara muvaffakiyetler dileriz.

— Sevdığın için mi, yoksa menfaat saikası ile mi onunla evlendin? — Hayır, miyopluk saikası.

Bir nokta

Sanat şehitleri

SONBAHAR bizim memleketimizde yalnız yaprakların dö. külmeye mevsimi değildir. Sanat mecmualarımız için de bir mana, hem de büyük bir mana ifade etmektedir. Şu itibarla ki birçok mecmualar son nefeslerini bu durgun mevsimde verdikleri gibi birçok mecmualar da ilk nefeslerini yine sonbaharın tatlı serinliği içinde hayata üflerler.

Gazetelerdeki reklâmlardan bazı gençlerin bu çeşit bir mecmua faaliyetleri içinde olduklarını öğreniyoruz. Nihayet beş on gün sonra, kapılarımızın önünde birkaç sanatkar bir araya gelmiş sesleriyle hoş bir serenada başlayacaklar.

Hepsi iyi ama şurasını öğrenmek isterdim: Bizde mecmua çıkarmaya hevesli bu sanat şehitleri acaba neden, bu yolda emek harcamış ağabeylerine başvurarak bir sanat mecmuasının hangi şartları dahilinde uzun bir ömür sürebileceğini araştırmasınlar.

Şüphesiz ki böyle bir mecmuamız ölüm ve dirimini tayin edecek birçok sebep yahut vesikalar vardır. Bir defa her kafa, dan çıkacak ayı bir sesle herhangî bir sanat mecmuasının revş nasil tayin olunabilir? Aynı heyecanı duyduk diyerek aynı bir ça. tı altına toplanan gençlerin verecekleri mahsul bir mecmuadan çok bir antoloji, yahut seçme yazılar olacaktır. Okuyucularsa bu ihtiyaçlarını kitaplardan pek âla temin edebiliyor. Halbuki bir mecmua durgun bir nesriyat bütünü değil bütün manasile dinamik bir eserdir; ve mecmua muharripleri fîr kalıplarını birer kaldırım taşı halinde sıralamaya değil, bu dinamik muhteva ya uyarak eser vermeğe mecburdurlar. Yoksa, bu sanat şehitleri, rinin sayısız dökülen sonbahar yapraklarından da daha pek çok olacaktır. — H

Başvekilin otomobili bir kaza geçirdi

Bu sabah Yalovada bir otomobil kazası olmuş. Başvekilin Yalovaya braktıktan sonra Başvekilin otomobili, göfer Kadri'nin idaresindeki bir otomobille Değirmen mevkinde çarpışmıştır. Müsade meşhûr olmuştur.

her iki otomobil mühim surette hasara uğramıştır. Göfer Kadri ağır surette yaralanmış, bu sabahki vapurla şehrimize getirilerek Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır. Kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Mısırda bulunan ithalât eşyalarımız

Lüman mahafilinden alınan ha. berlerde Portsaltte kalmış olan 350 bin İngiliz liralık ithalât eşyalarını memleketimize nakletmek için tutulan bir Yunan vapurunun henüz anlaşılmıyan bir sebepten battığı söylenmektedir.

Vapurda memleketimizden Mısıra yüklenmiş olarak mühim miktarda bütün mevcuttu. Bu vaziyet karşısında, yerli vapur sahipleri gemilerini sigorta ettirmek şartı ile dahi yapılan ithalât eşyalarını nakli için teklifleri kabul etmemekte

ve: "Gemimiz bir kazaya uğrarsa gerçi paramızı alacağız. Fakat bu zamanda bize gemi lazım. Bugünkü ahalide gemi almak mümkün değil," demektedirler.

Ticaret müdürlüğü ve diğer alâkadarlar malları İskenderuna nakletmek için ufak motorler temini ne çalışmaktadırlar. Alâkadar dâreler ithalât eşyalarını memleketimize nakletmek için her türlü çaba ile çalışmaktadırlar. Bu vaziyet karşısında, yerli vapur sahipleri gemilerini sigorta ettirmek şartı ile dahi yapılan ithalât eşyalarını nakli için teklifleri kabul etmemekte

Orta okullarda yardıma muhtaç talebeler doyurulacak

Okullarda himaye işleri etrafında İstanbul vilâyetinin yaptığı yardım birliği teşkilâtının yıl içindeki verimleri esaslı surette tetkik edilmektedir.

Teşkilât önümüzdeki ders yılı

başında yeni bir programla çalışacaktır.

Yardım teşkilâtına ilâve edilecek heyetlerle orta okullarda fakir ve yardıma muhtaç talebe de doyurulacaktır.

Orta tedrisat direktörünün tetkikleri

Şehrimizde bulunan orta tedrisat umum müdürü Bay Hayri orta okulların tetkikine devam etmektedir.

Dün de Kadıköy ve Üsküdar semtlerindeki orta okulları gezer.

rek tetkiklerde bulunmuştur.

Umum müdür, bilhassa okulların hususî ihtiyaçlarını gözden geçirmekte ve alâkadarların verdikleri izahatları dinlemektedir.

Dörtler Kulübü

Yazan: Ağata Kristi —27— Nakleden: M. Enön

— Bu vesikaya bakılırsa siz hususî kâtiplerin purlantasıdır. Bunun için başka tarafta araştırma lazım kalmıyacak galiba... Söyleyin bakalım: Siz tefrifattan anlar mısınız?

Kendisini bu hususta memnun edebileceğini zannettiğini söyledi.

Ryland sözüne devam etti: — Bir çok Dükler, Kontlar ve markizleri kira ile tuttuğum sayfiyeye davet edeceğim. Siz de İngiliz örfü âdetına göre tesrifata nezaret edebilirsiniz ve sofralarda lâıyk oldukları yerleri tesbit edebilirsiniz.

Gülerek: — Bu mesele kolaydır! cevabını verdim.

Bir iki noktadan teatisinden sonra angaje edilmiş bulunduyordum. Bay Ryland beni daha ziyade bir süs gibi kullanıyordu. Hususî işlerini Amerikalı kâtiblere daktilosu yapacak, ben İngiliz tesrifatına uygun olarak resmîkâbulileri idare edecektim.

İki gün sonra, Amerikalı zengin Loamsayır Dukasından altı ay müddetle kiraladığı Hatlon Çezdeki malikânesine yerleşmiş bulunduyordum. Bana tevdi edilen işte hiç bir zorluk görmemiş olmamın sebebi gençliğimde çok misafirperver ve Monden bir parlâmento ânasının nezdinde aynı vazifeyi yapmış ve binnetice tecrübe sahibi bulunmuş olmamdır.

Pul vergisine yapılan zam ihtilâflar çıkardı

Pul vergisine yapılan son zam yüzünden birçok yerlerde yanlışlıklar olmaktadır.

Bazı resmî dâireler bile resmî evraklara ne nisbette pul yapıştırılacağını bilmemektedir. Polis altıncı şube müdürlüğü seyrüsefer

vesikası almak için verilen beyan. namlere 24 kuruşluk pul yapıştırılmasını müracaat edenlere bildirmiş ve yüzlerce kişi bu şekilde hareket etmişlerdir. Fakat şimdi bu beyannamelere eskisi gibi 16 kuruşluk pulun kâfi olduğu anlaşılmıştır; böylece birçok kimseler fazla pul yapıştırmıştır.

Birçok yerlerde de eksik pul yapıştıranlar vardır. Bunlar pul müfettişleri tarafından yapılan kontrollarda meydana çıkarılmakta ve ceza kesilmektedir.

Çörçil'in general dö Gol'e bir mektubu

Fransız topraklarında hür bir idare kuruluncaya kadar

İngiltere elinden gelen herşeyi yapacak

Londra, 28 (A. A.) — Başvekil B. Çörçil, general de Gaulle'a yazdığı bir mektupta şöyle demektedir:

Fransız müstemleke arazilerine verilecek iktisadî yardım hakkında İngiliz hükûmeti adına yapılan muhtelif beyanatta tevfiğin ve Çad arazisinin mütefakkar davasına ihtiyacı sebebiyle, İngiliz hükûmeti adına size şu cihetleri temin etmek isterim:

1 — İttifakımız müzaheretleri şartı ile bütün deizası Fransa arazisine, ekonomik istikrarlarını muhafazaları için hür Fransa topraklarında müstakil ve meşru otorite teşekkül edinceye kadar iktidarımızda bulunan her şeyi yapacağız.

2 — Zafere götürülen yolumuza engel olmadıkça halen esir bulunan Fransızla teması bulunmayan büyük Fransız imparatorluğu kırsallarını ticaretini inkişaf ettirmek ve idaresine yardım eylemeğe hazırız.

Bu teminat bütün hür Fransızların sefi sıfatıyla size ithak eden arazilere gittikçe daha ziyade bir kuvvetle samildir. Buna binaen, bizim kendi harp gayretimizin ihtiyaçları ihtiraz kaydı ile, aynı serait altında İngiliz imparatorluğu müstemlekelerine tatbik edeceğimiz derecede ekonomik yardımda bulunmağa hazırız. Böyle bir yardım derhal müessir olabileceği için halen plânlarda yapılmaktadır.

Dobruca ne vakit tahliye edilecek?

Sofya, 28 (A. A.) — D. N. B.: Bulgarların Dobruca'yı âzamî teşrinievvelin bîdayetinde işgale başlayacakları öğrenilmiştir.

Bulgar hükûmetinin Dobruca'yı Eylül bîdayetinde işgal arzusunun da bulunduğuna şayiisi, hakikata tevafuk etmemektedir. Maamafih Dobruca arazisinin sembolik surette terkine daha yakın bir tarihte başlanması da mümkün değildir.

İngiltereye ihracatımız artacak

İngiliz mübayaa şirketi mühim mübayaalara başlıyor

İzmir, 28 — İngiliz mübayaa şirketinin şark mümessili Lord Glom Ankaraya gitmiştir. Lord Ankarada memleketimizden mübayaa edilecek mallar üzerinde temaslara yapacak ve oradan Karabükte de gidecektir.

Lord tekrar İzmir'e dönerek piyasadan mübayaaata başlayacaktır.

Mümessil buradan hareketinden evvel bulunduğu beyanatta demiştir ki:

"— İzmirin bu derece zengin ve verimli olduğunu zannetmiyordum. İzmir bize yeni bir çalışma sahası olacaktır. İzmir fuarının bundan evvel ziyaret ettiğim 2,5 milyon nüfuslu Glaskov fuarından daha güzel olduğunu söyleyebilirim. Mümessil bulunduğu birlik Türk ihracat ve ithalatçılarına azami yardımı göstermek karardır. Başlayan ticarî mümasebetlerimiz yalnız harp zamanına ait olmayacaktır. Sulh zamanına kavuşmuşumuz vakit şimdikinden daha geniş ticarî temaslara tesis edeceğiz."

Yakın bir vakitte müayyen ve malîm Türk ihracat maddelerini geniş miktarda mübayaa etmekle kalmıyacak, şimdiye kadar İngiliz piyasalarına ihracat edilmeyen ve memleketimizde pek bol olan ihracat mallarını da satın alacağız. Mübayaatımız Türk çiftçisine haklı olan iyi parayı ödiyerek yapacaktır. Bundan başka Türkiye'nin ihtiyacı olan ithalat maddelerini de biran evvel temin etmeğe çalışmak tayız."

İzmir, 28 — İngiliz mübayaa şirketinin şark mümessili Lord Glom Ankaraya gitmiştir. Lord Ankarada memleketimizden mübayaa edilecek mallar üzerinde temaslara yapacak ve oradan Karabükte de gidecektir.

Lord tekrar İzmir'e dönerek piyasadan mübayaaata başlayacaktır.

Mümessil buradan hareketinden evvel bulunduğu beyanatta demiştir ki:

"— İzmirin bu derece zengin ve verimli olduğunu zannetmiyordum. İzmir bize yeni bir çalışma sahası olacaktır. İzmir fuarının bundan evvel ziyaret ettiğim 2,5 milyon nüfuslu Glaskov fuarından daha güzel olduğunu söyleyebilirim. Mümessil bulunduğu birlik Türk ihracat ve ithalatçılarına azami yardımı göstermek karardır. Başlayan ticarî mümasebetlerimiz yalnız harp zamanına ait olmayacaktır. Sulh zamanına kavuşmuşumuz vakit şimdikinden daha geniş ticarî temaslara tesis edeceğiz."

Yakın bir vakitte müayyen ve malîm Türk ihracat maddelerini geniş miktarda mübayaa etmekle kalmıyacak, şimdiye kadar İngiliz piyasalarına ihracat edilmeyen ve memleketimizde pek bol olan ihracat mallarını da satın alacağız. Mübayaatımız Türk çiftçisine haklı olan iyi parayı ödiyerek yapacaktır. Bundan başka Türkiye'nin ihtiyacı olan ithalat maddelerini de biran evvel temin etmeğe çalışmak tayız."

Viyanada yarın bir konferans toplanıyor

(Başarafa 1 inci sayfa) nazırı Kont Csaky, Romanya hariciye nazırı Manoiescu, Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop, bugün Viyanada buluşacaklardır.

Roma, 28 (A. A.) — Stefani: Salzburgdan bildirildiğine göre, Almanya hariciye nazırı Von Ribbentrop ve İtalya hariciye nazırı Kont Ciano, dört milleti alâkadar eden meselelerin müzakeresi için Macaristan ve Romanya hariciye nazırları Kont Csaky ve Manoiescuyu Viyanaya davet etmişlerdir.

Viyanada konferans, yarın başlayacaktır. Von Ribbentrop ve Kont Ciano, bugün Viyanada bulunacaklardır.

KONT CIANO MAİYETİ İLE HAREKET ETTİ

Roma, 28 (A. A.) — Stefani: Hariciye nazırı Kont Ciano, bu sabah saat 9.55 de tayyare ile Viyanaya hareket etmiştir.

Kont Ciano'ya, bu seyahatinde Almanyanın Roma büyük elçisi B. Von Mackensen ile orta elçi Vitetti ve Mackenyan Budapeşte ve Bükreş elçileri refakat eylemektedir.

MACARISTAN PROTESTO ETTİ

Budapeşte, 28 (A. A.) — Bir Macar tayyaresinin bir Roman tayyaresi tarafından hücumu uğraması ve Macar arazisi üzerinde yere inmesi hâdisesi hakkında Macaristan, enerjik bir protestoda bulunmuştur.

İrlandaya atılan bombalar

Berlin, 28 (A. A.) — D. N. B. bildiriyor:

Alman tayyarelerinin İrlanda arazisi üzerine bombalar attığı hakkında yabancı memleketlerde doğulan şayialar hakkında salâhiyet, dar askerî membadan bildirildiğine göre, Alman tayyarecileri İngiltereye yaptıkları hücumlarda hiçbir zaman İrlandadan geçmemektedirler ve muhtelif hava filoları nezdinde yapılan tahkikat, Alman tayyarelerinin İrlanda yolunu aldıkları hakkında en ufak bir emare vermemiştir.

Aynı zamanda Alman siyasi mahfillerinde tebarüz ettirildiğine göre, İrlanda üzerine bombalar atmak ve bu devletle münasebetleri ihlâl etmek, Almanya tarafından yapılacak bir hareket olur. Almanyanın böyle bir tahrikte hiçbir menfaati yoktur ve böyle bir tahrik, ancak İngiliz siyasetine uygundur.

Derne ve Dessiye taarruz

(Başarafa 1 inci Sayfa) Massaua'da bir hapishaneyeye taneler isabet etmiş ve bazı cüzi hasarlar ikama sebebiyet vermiştir. Mevkufatın arasında 9 ölü vardır.

İsviçre hududundan gelmekte olan düşman tayyareleri, Piemonta ve Bombardie üzerinde akınlar yapmışlardır.

Dafi bataryalarımız ve mukabil tayyare hücumlarının müdâfaası sayesinde bu düşman tayyareleri, Torino eyaleti dahilinde kâin Michlis yakınında kilitlenmiştir.

Haber hulasaları

* Deniz vasıtalarımızda da pastı koruma tecrübelerine başlanmıştır, dün saat 15 te ilk defa olarak denizyollarının Türhan vapurunda bir heyet önünde tecrübeler yapılmıştır. Vapur bir taarruz vukuunda zabitan ve mürettebatın ne şekilde hareket edecekleri ve gemi kazaya uğradığı takdirde de yolcuların en seri şekilde ve muntazam olarak nasıl sandallar, la tahliye edileceği tecrübe edilmiştir.

* Ankaradan bildirildiğine göre, askeri ceza kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun dün meclis tarafından meclis meclisine girmiştir.

Diğer taraftan askerlik kanununda yapılacak değişiklikler Yedek subay kanununda yapılacak taddilatlar dair lâyhalar da Meclis müdafası encümeninden geçerek ruznameye alınmıştır. Encümen lâyhaları olduğu gibi kabul etmiştir.

* Benzin fiyatlarının yükselmesi dolayısıyla, taksi ve otobüs ücretlerine belediyelere bir miktarda zam yapılmıştır. Yapılan zam arasında nispeten düşük olduğu görülen ticaret vekâletleri; benzini ve petrolün ithal merkezlerinden muhtelif vilâyet ve kasabalarına olan mahiyetini hesap etmek suretiyle taksi ve otobüslerin alacakları ücretleri tayin etmeyi kararlaştırmıştır.

* Türk hava kurumu, memleket gençliğinin uçuşuğa karşı gösterdiği büyük rağbet ve alâka karşısında faaliyetini daha çok inkişaf ettirmek için yeni tedbirler almakta, dir. Bu meydana havacılık faaliyetinin mevcut olduğu montakalarda işçi ve makinist mektepleri açılması kararlaştırılmıştır. Bu mekteplere alınacak talebeye nazari ve ameli dersler gösterilecek, en kısa zamanda havacılık ve uçuş etrafında geniş malûmat verilecektir.

* Merkez bankasına teslim edilen İngiliz liralı ambalaj yapılmış ve mübâhirmiştir. İngiliz liraları için en geniş mülhet memleketimize verilmektedir. Yunanistan, Bulgaristan için 12 saat, Romanya'ya 10 saat mülhet verilmektedir.

İstanbuldan müracaat edenler 2800 kişidir.

Şehrimizde teslim edilen İngiliz liralı yekûnunun da yarım milyon lira kadar olduğu alâkadar mahafilde tahmin edilmektedir.

* Balata Mesic sokagında 18 numara oturan ve yalnız başına yaşayan 80 yaşlarında Aliye adında bir kadın, bu sabah evinin bahçesindeki kuyuda ölü olarak bulunmuştur.

Bir kitara hocası aranıyor

Metod üzerine ders verebilen bir kitara hocası aranmaktadır. Gazetemiz idaresine müracaatları.

Maceradan Maceraya!

Yazan: Cek London
Büyük sergüzeşt
romanı
YARIN
HABER'de
BAŞLIYOR

gök çapta birkaç bomba atmış. la iktifa etmişlerdir. Neticede bir gıftıkta bir yangın çıkmıştır.

Dörtler Kulübü

Yazan: Ağata Kristi —27— Nakleden: M. Enön

— Bu vesikaya bakılırsa siz hususî kâtiplerin purlantasıdır. Bunun için başka tarafta araştırma lazım kalmıyacak galiba... Söyleyin bakalım: Siz tefrifattan anlar mısınız?

Kendisini bu hususta memnun edebileceğini zannettiğini söyledi.

Ryland sözüne devam etti: — Bir çok Dükler, Kontlar ve markizleri kira ile tuttuğum sayfiyeye davet edeceğim. Siz de İngiliz örfü âdetına göre tesrifata nezaret edebilirsiniz ve sofralarda lâıyk oldukları yerleri tesbit edebilirsiniz.

Gülerek: — Bu mesele kolaydır! cevabını verdim.

Bir iki noktadan teatisinden sonra angaje edilmiş bulunduyordum. Bay Ryland beni daha ziyade bir süs gibi kullanıyordu. Hususî işlerini Amerikalı kâtiblere daktilosu yapacak, ben İngiliz tesrifatına uygun olarak resmîkâbulileri idare edecektim.

İki gün sonra, Amerikalı zengin Loamsayır Dukasından altı ay müddetle kiraladığı Hatlon Çezdeki malikânesine yerleşmiş bulunduyordum. Bana tevdi edilen işte hiç bir zorluk görmemiş olmamın sebebi gençliğimde çok misafirperver ve Monden bir parlâmento ânasının nezdinde aynı vazifeyi yapmış ve binnetice tecrübe sahibi bulunmuş olmamdır.

Bay Ryland'm hafta sonu için çok misafirleri oluyor, fakat diğer günleri oldukça sakin geçiyorduk. Patronumun Amerikalı kâtib Appleby'yi çok sevmek, çalışkan ve normal bulmakla beraber kendisine çok az görüşmek fırsatını buluyordum. Buna mukabil stenograf ve daktilo, Bayan Morten'ı, daha sık görmek imkânını bulabiliyordum. Bu, yirmi üç, yirmi dört yaşlarında, kırmızı saçlı koyu renkteki gözleri hemen daima yere eğik duran güzel bir kızdı. Fakat bu normal ve mütevazı tavırlı kızmın bazan o yere bakan gözlerine itimat caiz olmadığımı sezer gibiyordum.

Bana efendisinin nefret eder gibi görünüyor fakat bu hususta hiç ağız açmıyordum. Fakat bir gün hiç beklemediğim bir sırada onun dert ortaklığını yapmak vaziyetine düştüm. Tabiidir ki malikânede beraber yaşadığımız insanları ince-

den inceye tetkik etmekteydim. Eir iki usulda, fazan hizmetçi kadını yeni angaje edilmişlerdi. Başhademe, idare müdürü ve asgî ise Dük'ün hizmetinde çalışmışlar ve âti için Ryland'm emrinde çalışmaya razı olmuş bulunuyorlardı. Oda hizmetçilerini tetkikle değer bulmadığım için nazarı itibare almıyordum. Fakat ikinci usak Ceysm'i çok iyi tetkikle çalıştırıyordum. Fakat görüldüğünden başka türlü olmasın imkân olmadığı kanaatime vardım. Zaten adamı başhademe angaje etmiş bulunuyordu. Bu adamın içinde en az itimat ettiğim, Ryland'm Amerikadan getirmiş olduğu Divs idi. İngilterede doğmuş ve hareketinde bir gayri tabiihik olmamakla beraber bir türlü kendisine kanım ısınmamıstı.

Üç haftadanberi Hatlan Çezde bulunuyor ve Ryland hakkındaki şüphelerimizi tasfiye edecek hiç bir hâdiseye karşılaştırmamış bulunuyordum. Dörtler'in faaliyetine ait hiç bir iz görmedim. Yalnız bir gün Ryland sofrada Puaro'dan bahsetmişti: — Dediklerine bakılırsa harikulâde bir adammış! Fakat sözünde durmayan bir adam olduğuna da şüphe yok... Bunu nere den mi biliyorum? Kendisine bir iş tahmil etmişim. Tam son dakikada her şey yüzüstü biraştı. Kendi hesabına bu Mösyö Puaro'nun hizmetinden istifadeye kalkışamayacağım.

Böyle anlarda sahte kıyafetimin altında çok sıkıldığımı hissediyordum.

Nihayet bir gün Bayan Marten bana tuhaf bir vaka anlattı. Ryland o gün Appleby ile Londraya gitmişti. Biz de Bayan Marten'le bahçede dolaşarak gittikçe kendisine daha fazla ısındığımı hissettiğim bu genç kızmın içinde bir derdi olduğunu

anlayordum. Nihayet bunu öğrenebildim.

— Biliyor musunuz, binbaşı Nevil? dedi. Galiba artık istifa mı vereceğiz!

Bu sözleri beni hayrete düşürdü. O acele acele sözüne devam etti:

— Bir cihetten benim için burasının çok iyi bir yer olduğunu ve bir çok kimselerin bu hareketi büyük bir aptallık sayacağını bilmiyorum değilim... Fakat bazı kaba hakaretlere maruz kalmaya izzetinefsim müsait değildir, binbaşı Nevil!

— Ryland size hakaret mi etti?

— Evet... O kadar işi olan bir adamın asabi olması tabii bir şey... Fakat boş yere kiplere binmesine bir mana vermiyorum. Küçük bir şey için az kalsın beni öldürecek sandım.

Büyük bir merakla: — Anlatınız bakalım ne oldu? dedim.

(Devamı var)

AJANSLARIN

TRANSİLVANYA
İHTİLAFI VİYANA
KONFERANSINDA

Romanya ile Macaristan arasında Transilvanya meselesi, yapılan müzakereler bir çıkmaza girecek kesildikten sonra vaziyet bugün yepyeni bir mahiyet almıştır.

Budapestedeki Alman ve İtalyan elçileri Bükreşteki gene aynı devletlerin elçileri dün ansızın bu iki şehirden ayrılmışlar, İtalyanlar Romanya, Ötekiler Salzburga gitmişlerdir. Bugün gelen bir habere göre de İtalyan hariciye nazırı Kont Ciyano ile Alman hariciye nazırı Fon Ribbentrop Macar ve Romen hariciye nazırlarıyla buluşarak vaziyeti görüşeceklerdir.

Röyter ajansı tarafından verilen aynı habere göre, konferans bugün Viyanada toplanacaktır.

Kendileri için buğday anbarı ve petrol deposu vazifelerini gören Romanya ile Macaristanın, bir harbe girmelerini hiç istemiyen mihver devletleri, anlaşılabilir Transilvanya meselesinde hakemlik yapacaklar. Romanya ile Macaristanın nokta-i nazarları arasında ucurum gibi bir fark bulunduğu için bu hakemliğin, iki taraftan birisine fedakarlıkta bulunmasını emretmek şeklinde olacağı tahmin edilebilir. Bu arada mihver devletlerinden birisinin (İtalyanın) Macaristanı, ötekisinin de Romanyayı tuttuğu rivayetleri de hayli sayan dikkattir.

Bakalım "Viyan konferansı," neler çıkaracak?

Düşürülen Macar
tayıaresi

Bu arada Romanya - Macaristan hududunda "hâdiseler," vuku bulduğu haber veriliyor. Bir Macar tayyaresi düşürülmüştür.

Macarlara göre, hâdises Macaristanın Debreçen şehri üzerinde olmuş, bu şehir üzerine kadar gelen bir Romen tayyaresi Macar tayyaresine hücum etmiştir.

Romanyaya göre ise hâdises başlı başına başka bir şekilde ve başka bir yerde cereyan etmiştir.

Filhakika bir Macar tayyaresi, ne hücum edilmişse de bu hücum Romanyada Transilvanyanın Al-

ba - Julia şehrinde (Macarların bildirdikleri yerin takriben 200 kilometre cennub şarkisinde) olmuştur. Macar tayyaresi bilâhare Macar topraklarında yere inmiştir.

Harp başlangıcında Fransız tayyareleri

Fransanın Riom şehrinde kurulmuş olan hususî mahkeme (Fransanın bugün içinde bulunduğu vaziyete düşmesine sebep olan-

lar) meydana çıkartıp cezalandırmak üzere çalıştığı sırada Fransanın işgal altında bulunan ve bu lunmiyan kısımlarındaki gazeteler bir ağızdan ve çala kalem ha.p. daha doğrusu mağlubiyet mesul-leri aleyhinde neşriyatta bulunuyorlar.

Birinci derecede mesul gösterilenlerden eski hava nazırı Piyer Kot'un geçen akşam Nevyork radyosunda bir cevabını davet eden bu neşriyat sırasında ileri sürüldüğüne göre, harp başladığı zaman Fransa, Almanyaya nazaran, hava kuvvetleri bakımından yirmi de bir derecesinde bile değildi. Harbin ilânı günü Fransanın bombardıman tayyareleri 7 tanesi yeni olmak üzere ancak 150 tane ibaretti. Avcı tayyareleri 250 ve Fransanın elindeki bütün tayyareleri de 700 tane imiş.

Fransanın hava kuvvetleri bakımından Almanyaya nazaran çok aşağı vaziyette bulunduğu bugün tahakkuk etmiş olmakla beraber, mevcudun bu kadar az olduğunu insan kolay kolay kabul edemiyor. Fransa gibi tayyare sanayii de ileri gitmiş bir memleket nasıl olur da tayyarecilik bakımından meselâ Romanya ile aynı seviyede bulunur? Bu rakamlar eski siyâsileri halk nazarında tamâmîle düşürmeğe matuf bir gayretin eseri olmasın?

Bu suallere kati olarak bitarafane cevap vermek mümkün değildir. Ancak sabık hava nazırı Piyer Kot'un cevapları hayli şayanı dikkattir. O da kabahati Fransız erkânı harbiyesine yükliyor.

Piyer Kot'un tayyare mevcudu na dair verdiği rakamlar şimdiki Fransız gazeteleri tarafından verilen rakamlardan bir hayli farklıdır. O diyor ki:

"Fransanın kâfi miktarda hava kuvveti olmadığı doğrudur. Üç bin iki hat tayyaremiz vardı. Fakat bunun ancak 1300 zü kullanılmıştır."

Ne için?

Kot bu suale şu cevabı veriyor: "Çünkü Fransız erkânı harbiyesi hava silâhının değerini anlamamıştır. Fransız modası geçmiş ve çekingen bir general tarafından idare ediliyordu."

Şark orduları genel kurmayı gizli bir vazife aldı

Londra, 28 (A. A.) — Yakın Şark Fransız ordusu genel kurmay başkanı iken son günlerde İngiltereye giden albay Delarminat, hür Fransız kuvvetleri kumandanı general dö Gol'den talimat alırdan sonra hususî bir vazife ile Londrayı terketmiştir.

On binlerce genç insan yetiştirmek ihtiyacı önündeyiz. Bu ihtiyacı karşılamak için hava kurumuna yardım mecburiyetimiz iste bundan doğuyor. Hava kurumuna aza yazılan her vatandaş bu gayeye hizmet etmiş olmakla övünebilir.

Şu Dünyanın Garip Hali

Koku ile müşteri
çeken mağazalar

Amerikada bir münakaşa: Hindiciler mi kazanacak, yoksa kartalcılar mı?

Sesli ve renkli filmlerden sonra kokulu filmin de icad olunduğu nu gazeteler yazdılar: Bu film gösterilirken, perdede görülen cisim göre — tabii eğer kokulu bir cisim ise salona, sun'î surette, koku neşrediliyormuş. Meselâ "İlkbahar sevdalıları," filmini seyrederken gül, filya kokuları duyuyor, gangster filmleri seyrederken otomobillerin benzin kokusunu teneffüs ediyorsunuz.

Kokulu film de bir Amerikan icadı olduğuna göre, şu Amerika-lıların kokuya çok meraklı insanlar olduğunu düşünebiliriz. İşte buna diğer bir misal:

Karlı günlerde, gece sabaha kadar yağır caddeleri dolduran karları sabahları eritmek belediyeinin vazifesi olmakla beraber, dükkân-çılar da birbirleriyle rekabete girmektedirler. Bu arada büyük bir mağaza, kendi dükkânının önündeki karları kokulu sıcak sularla eritmenin yolunu bulmuştur: Suyun içine koyduğu bu kokuyu da tuvalet sabunlarının banyolardan sonra kalan parçaları ile temin etmekte, yani aşağı yukarı bedavaya mal etmektedir.

Karlı günlerde herkesin koştuğu yer işte bu mağazalarınmış.

Amerikan timsali:
Hindi

Amerikalılar hindiye çok severler ve bütün ziyafetlerinde, merasimlerinde hindi en başta gelir. Bu suretle hindi Amerikanın millî hayvanı olmuştur.

Hindi severler bu "millî," sevgilerinde daha ileri gidiyorlar ve resmi timsalimiz olarak hindiye kabul etmeliyiz, diyorlar.

Bu cereyanın başında bulunanlar arasında bir alay mebuslar ve tanınmış kimseler de vardır ve fikirlerini neşrettikleri gazetele-ride dayalarını şöyle müdafaa ediyorlar:

Kartal yırtıcı bir hayvandır ve korkunç pençeleri ile, kendisinden küçük mahlûkların üzerine çullalanarak onları parçalar. Halbuki bu, Amerikan karakterine tamamiyle zıttır. Buna mukabil hindi, Amerikaya ilk gelen muhacirler-denberi, an'anevî bir hayvan ha-

Sinema

Harbe rağmen sinema sanayii durmamıştır. Muhtelif memleketlerde çevrilen filmler arasında harp filmleri bulunduğu gibi, hafif aşk filmleri de vardır. Nitekim resmini gördüğünüz Hilde Kral'in çevirdiği (Yaz günleri) filmi bu çeşit filmler arasında pek beğenilmiş olmaktadır. Hilde Kral Tobis artistlerinden olup 938 den soma şöhrat almıştır.

lini almıştır. Bundan başka, görünüş itibarıyla sevimli ve muhteşemdir.

Şimdiki halde hindiciler kartal-

çılarla münakaşa halindedirler ve davaları ne kadar mantıklı olursa olsun, kartalcıları mağlûp edeceklerini kimse zannetmiyor.

Fıkra

Fırıncının
öğütü

S ON günlerde ekmeklerin hamur, bozuk, esmer çıktığı birçok yerlerde şikâyetlere sebep oldu. İşin garibi ve şikâyetin asıl sebebi bunların meselâ Beşiktaşta beyaz, Ortaköyde esmer, Üsküdar da hamur oluşturmalarıdır. Eğer her tarafta esmer ekmek çıkarsaydı bu müsavat bütün dedikoduların önünü alacaktı.

Bizde fırıncı derdi yeni bir mesele değildir. Asırlardanberi ekmeği ya bozuk, yahut eksik yeriz. Bu mesele fırıncının iman ve in-safına kalmış bir şeydir.

Çok eski zamanlarda daima böyle noksan ve bozuk ekmek çıkar, makla ve unlarına kepek katmak, la meşhur olan; ve bir türlü belde uzamamı dinlemeyen bir ekmekçi o zamanın kanununa göre, bütün cezaları ikmal ettiği için artık idama mahkûm olur.

Umumiyetle idam mahkûmlarının asılacakları zaman bir arzuları olup olmadığı sorulur. Bu adama da sormuşlar:

— Son bir arzun varsa söyle!

— Eğer mümkünse fırıncı son bir defa görmemi rica edeceğim.

Adamı alır, fırına götürürler. Fırıncı hamurkârını çağırır. Kulâğma eğilerek şunları söyler:

— Şimdi beni asıyorlar. Bu sebeple fırının hali ıslah edilmiştir diye bir hafta kadar buranın semtine kimse uğramaz. Binaenaleyh fırsattan istifade ederek kalan kepekleri bu hafta içerisinde unla karıştırıp bitirmeğe gayret ediniz!

Bu fıkrayı belediye müfettişlerimize ithaf edersem yerinde olmaz mı?...

HOCA

Bir Fransız müstemle-
kesi general dö Golü
tanıdı

Londra, 28 (A. A.) — Fransız müstemleke imparatorluğunda emin menbalardan alınan malûmat, Vişi hükûmetinin tazyiki altında Fransız müstemlekelerini mütarekeyi kabul ettiklerini fakat general dö Gol'ün kumandası altında bulunan hür Fransız kuvvetleri lehinde büyük miktarda unsurlar mevcut olduğunu göstermektedir.

Zannedildiğine göre Pasifikte "Yeni Hebrides" deki Fransız ahali filen, iyi haber alan mahfillerde askerî bir kudretten ziyade maneviyatı yükselten bir kaynak olarak telâkkî edilen general dö Gol tarafına geçmişlerdir.

Osman Pehlivan
öldü

Senelerdenberi köprünün Kadıköy iskelesinde gazete baylığı yapan ila ayagından mahrum Osman pehlivan bu sabah kalb sektesinden ölmüştür.

KİTALİYİ
YURDULAR

91

Yazan: MUZAFFER ESEN

Artık İstanbulda yapacak hiç bir işi kalmamıştı, derhal yola çıkacak, durup dinlenmeden nina ulasacaktı. Sonra, sonrası ne olacaktı? Bunu şimdilik yemiyordu. Abdullah ta bilmiyordu. Eluza hayatını bir başkasına bağlamış görünüyor. İlk göz teması, belki nikâhlandı a. a. belki bırakıp ta kendisiyle beraber gelmeğe razı olacaktı mıydı? Belki Abdullah buna pek meraklanmıyordu. Fakat bunu bile bile yola düzilmek kararını vermişti.

Raya yıkuya daldıktan sonra bir kere sevgilisini

bulsun, onunla konuşsun, baka-lım sonra işlerin encamı neye münecer olur.

Yalnız İstanbuldan ayrılmadan evvel Kız Aliyi bir defa görmek ve ona hayatının sırrını anlatmak lâzımgeliyordu. Fakat oğlunu nerede ve nasıl görecekti. Semerkantlı tüccardan ayrıldıktan itibaren yeniçeri Abdullah bunu düşündü, doluya koydu, almadı; boşta koydu, dolmadı. Nihayet şafak sökerken doğrudan doğruya kol başı İbrahim Ağaya müracaat etmek, hiç bir şey gizlemeden macerasını bu adama anlatmak, ondan öğitile kendini görüştürmesini istemek kararını verdi.

Zaten bu işin en çıkar yolu da bu idi.

İşte bu karar üzerinedir ki yeniçeri Abdullah sabahleyin Akide kolunun oturduğu hanım kapısı önüne gelmişti.

Kolbaşı İbrahim Ağa, bütün dikkatle Yeniçeri Abdullahı macerasını dinledi, Sen Gerciyoi adasındaki aşk sahnesinden başlayarak Yedikule bostanlarında Semerkantlı bir tüccarın par-mağında bulunan yüzüğü hi-kâyesine kadar bütün sergüzeştini... Ve bu sırada Kız Alinin Abdullah ile Eluza'nın oğlu olusunu da.

Bütün bunları dikkatle dinliyen İbrahim Ağa söz sırasının kendisine geldiğini anlamış ve Yeniçeri Abdullahı:

— Dinle beni Ağam, dedi. Doğrudan doğruya bana gelerek başından geçenleri anlatışın

bana pek dokundu. Çünkü halk taifesi ekseriya bizi pek hakir görürler, işleri, eğlenceleri için sık sık bize başvururlar, yalvarıp niyaz ederler, fakat bunun haricinde bizimle iki Tanrı kelâmı etmekten çekinirler.. Vakıasende bir zaruret yüzünden kapımıza başvurdum. Fakat yine için de lüzumlu ve faydalı olur, zira babasmdan saklamağa ihtiyac görmüyorum, şöhreti İstanbul alıp yürüdükten sonra bu çocuğun gidişini ben pek beğenmeye başlamışım. Gerçi esasen bizim meslekte olan insanların sonu pek hayırlı olmaz ama içimizden rahata ve saadete kavuşanlar da vardır. Evlâdım kadar sevdiğim Alinin de böyle olmasını çok isterdim. Fakat

öyle olmadı, çocuk daha bu yaştan itaatsizliğe başladı. Sık sık koldan kaçıyor, kendi başına eğlencelere iştirak ediyor, ziyafetlerde bulunuyor, o yaştaki bir çocuğun girmemesi lâzımgelen yerlere girip çıkıyor.. Onun yaptığını ben kolda çalışanlardan birisi yapsaydı, çoktan kendisine izin verir, maiyetimden uzaklaştırırdım. Fakat küçükten beri elimde büyüyen, bana baba diyen bu delikanlıyı silkip atmağa bir türlü razı olamıyordum. Şimdi belki babasını bulunca biraz değişir diye düşünüyorum, hattâ bu mümkünse gideceğin yolculukta onu da beraber alıp götürmen için izin veririm. O da belki anama kavuşacağını diye bu yolculuğa razı olur.

Yeniçeri Abdullahın gözleri yaşarmıştı, en minneddarane sesile:

— Sen ne mert bir kişisin İbrahim Ağa... Kapımı yüreğim üzüle üzüle korku ve tere-

diti içerisinde çaldım. Derunim gam ve kasvet doluydu, gün gördüm, kalbime insirah doldu, tatlı sözün duyduğum. İçerim ferah buldu. Ne diyeyim artık, Tanrı ömrün uzun, malm firavan, ağımalın yesir etsin. Şimdi bana evlâdım nerededir, ter söyleyim, gidip gül yüzünü göreyim, yüzüne yüzüstüreyim. Konuşayım, görseyim, benimle beraber anasım aramağa gelmeğe ikna edeyim.

İbrahim Ağamın boynu büküldü. Melûl melûl yeniçeri Abdullahın yüzüne baktı:

— Sana Aliyi çağırıp kendi elimle teslim etmeği ne kadar isterdim. Fakat işin kötüsü bunda ki kanda olduğun ben de hi-lemem.. İki gün evvel "ben bir eğlenceye davetliyim" diyerek benden izin istedi. Kendisine biraz nasihat edecek oldum, iltifat göstermedi, "hayatın zevkten, neşeden kâm alacak sırasındır. (Devamı var)

Diktatörün Aşku

28

Ancak teşhisi mealleri daha sıklaşmış, samimiyet peyda etmişti. Artık onlar Şefle bir memuru değil, birbirlerine derin bir aşkla bağlı, kaşıkla fikirlerini söyleyip bunları münakaşa ederek müstereken ve daima anlaşmış olarak karar veren müsavi kıymette iki insandı.

Bu iş saatleri haricinde de Stefanla Militza, Şefin saraydaki hususi daftesinde birçok defalar buluşmuşlardı. Fakat aşkları, bu buluşmaları onlara çok nadir ve çok kısa gösteriyordu.

Stefan, Militzayı kendi evinde ziyaret etmeği istemiş, fakat genç kadın Stefanı izahı gayrikabil görünen bir inat ve ısrarla buna razı olmamıştı. Halbuki bu reddin sebebi basitti. Militza gece gündüz tarassut edildiğini biliyor ve Stefanı yeni bir suikast tehlikesine maruz bırakmak istemiyordu.

Esasen bütün ihtiyatlarına rağmen aşk maceraları Sen Veslata kulaktan kulağa bir dedikodu mevzuu haline gelmişti. Duyan hayret

içinde kalıyordu. İnancılacak şey değildi, Şef aşıktı. O zamana kadar ancak gelip geçici kadın maceraları olan Stefan Taidek bu sefer bağlanmış görünüyordu. Şu Vainoris denilen kadın ne talihiydi. Taidek gibi bir adamı kendisine bağlamak için ne yapmıştı?

Militzanın etrafında iki cereyan başlamış oldu. Bir taraftan onu şiddetle kıskanıyorlar, diğer taraftan da başka bir grup ona hoş görünüp, vasıtasile Şefin yakınları arasına girmek istiyordu.

Militzanın vaziyeti o kadar feci olmasaydı, genç kadını etrafında dönen bu entrikalar onu eğlendirirdi. Fakat kaçınılmazı imkânsız gördüğü ölümü hatırladığı sıralarda, hayatının bu son birkaç haftasında aşkıdan istifade etmeğe bile hakkı olmadığı düşüncesi onun için ayrı bir işkence teşkil ediyordu.

Bir pazar sabahı Stefan ona, Klaynofun polislerine bir oyun oynayıp beraberce kırlara kaçmağı teklif ettiği zaman, Militza bu maceranın tehlikesine rağmen, teklifi çocuk gibi sevinerek kabul etti.

Bununla beraber sormaktan da kendini alamadı:

— Ya sarayda seni ararlarsa?

— Ararlarsa bulurlar!

Genç kadın hayretle ona bakınca, gülerek ilâve etti:

— Beni bulacaklar ve hasta olduğumu öğrenecekler. Anlıyorsunuz ya, istirahat ettiğimi, kimseyi kabul etmediğimi söyleyecekler.

Militza güldü:

— Siyasi hastalık desene!

Genç kadın bunun üzerine garaja giderek, resmi büyük otomobili değil, ecnebi bir memlekette tatilde bulunan bir saray mensubunun küçük kapalı arabasını almıştı. İki aşık otomobili nöbetleşe kullanmağa karar vermişlerdi.

Militza o gün bej bir tayyör Stefan ise spor kostüm giymişti. Gözlerinde güneşten ziyade mütecessislerin nazarlarından korunmak için siyah gözlükler vardı. Böylece pazar gezmesine çıkan ailede bir çift aşıkta farksız bir hale gelmişlerdi.

Nakleden: Fethi Kardeş

Stefan tamamen değişmişti, şakalaşıyordu.

— Farzet ki ben üçüncü Karnig meydanında mağazası olan bir tüccar veya lise hocasıyım. Yeni evliyiz. Para biriktirerek küçük bir otomobil aldık, şimdi otomobille pazar gezintisi yapıyoruz.

Militza içini çekerek cevap verdi:

— Ah! Söylediğin keşki doğru olsaydı!

Stefan, sevgilisinin iç çekisine hakiki manasını veremedi.

Şehir haricine çıktılar ve çocuk gibi oldular. Kim olduklarını unuttu.

muşlardı; şimdi açık ve hava öpücüklerle sarhoş, sadece iki aşık tarlar.

Bununla beraber Stefan ara sıra düşünceli bir tavır alıyordu, o zaman: — Mahrem tezkeremi alınca Klaynofun hayretten ne hale geldiğini görmek isterdim, diyordu. Onun tabiatını bilirim; beni öğle-

den sonraya kadar adamları vasıtasile buldurmağı kendisi için muhakkak bir şeref meselesi yapmıştı.

Ve ilâve ediyordu:

— Bulamıyacağımı sanırım. Bulamaması da onu azletmek için aradığım vesileyi bana verecektir.

Akşama doğru bir tepceğe çıktılar. Çok koşmak ve çok gülmekten yorgun düşmüşlerdi. Büyük bir taşın üstüne yanyana oturdular. Militza saçları lâtif bir şekilde dağılmış güzel başını Stefanın koluna yasladı.

Aşağıda, iki aşıkın ayakları di-

binde nefis bir manzara uzanıyordu: Bir dere yılan gibi kıvrılarak akıyor, rengârenk çiçeklerle süslü tarlalar, çayırılar uzanıyordu.

Genç kadın mırıldandı:

— Mesudum... mesudum...

Günlerdenberi içini kemiren ıstırahı o gün ilk defa unutmuştu, hislerini ifade için başka kelime bulamıyordu.

Stefan ona sarılarak:

— Ben de mesudum, dedi. Hak- kın varmış sevgilim, saadet çok

— Buna inanıyorum Stefan! — O halde?... Ben senin yanın da olduktan sonra neden korku- yorsun sevgilim? Aşkım seni bu- tün tehlikelerden korumuyor mu?

Taliin ne garip bir istihzası! Bir lâkis, Militzanın başına ölüm teh- likesini getiren bu aşk değil miydi?

Genç kadın, Stefanı sokuldu:

— Sen kuvvetli ve iktidarısın Stefan, beni müdafaa edebilirsin!

Militzanın halinden endişeye düşen Stefan sordu:

— Fakat kime karşı sevgilim? Bir tehlikeye maruzsan bana söyle. Düşmanlarını sana zarar yap- mıyacak hale getirmesini ben bili- rim. Zaten senin düşmanların be- nim düşmanlarım demektir.

Genç kadın heyecanını yenerek kendisini toplamaya gayret etti. Gülümsemeğe çalışarak:

— Korkum o kadar mübhem ki anlatamıyacağım, dedi. Nasıl izah edeyim bilmem ki! Sebepsiz olarak karanlıkta korkan küçük çocuklar gibi korkuyorum.

(Devamı var)

Daha beter yormuş

-DEMİN sana istasyonu soran adama, beş dakikada gidebileceğini söyledin. Halbuki tam yirmi dakika sürer?

— Evet ama, adamcağız o kadar iyi, nazik; aynı zamanda böyle yorulmuştu ki...

Yetişmiyormuş gibi

BOKSÖR, gayet zorlu bir maçıtan mağlup ve perişan bir halde çıkarak giyinme odasına gelmişti. Yüzü sapsarı, gözleri çürümüş, dişlerinden bir kağı sökülmüştü. Bitab yatıyor du.

Maçı tertip eden adam kendisine yaklaşıp:

— Fena, dedi. Taliin pek fena imiş... O ne dayak yağmuru du? Doğrusu bu maçıtan sağ çıkmama hayret ediyorum. Maama- fih sana iyi bir haberim var.

Mağlûp boksör, yerinden güç- lükle oynayarak:

— Ne? dedi. Ne gibi iyi bir haber?

— Bu maçıtaki mağlûbiyeti- nin acısını çıkarabilmen için, aynı boksörle aranızda bir intikam maçı tertibine muvaffak oldum.

HİHİ

T.İŞ Bankası

1940 Küçük Cari Hesaplar

İkramiye Planı

1 adet 2000 lira	= 2000.-
3 " 1000 "	= 3000.-
6 " 500 "	= 3000.-
12 " 250 "	= 3000.-
40 " 100 "	= 4000.-
75 " 50 "	= 3750.-
210 " 25 "	= 5250.-

Keşideler: 1 Şubat, 1 Ma- yıs, 1 Ağustos, 1 ilkincesinin tarihlerinde yapılır.

Hikâye

Beyoğlundaki İngiliz sefaret- hanesinin yanından sapıp biraz aşağıya inerseniz sırayla mey- hanelere, manavlara, büyücek bakkal dükkânlarına rastgelir- siniz. Türkler Beyoğlunun de- nizden en uzak bir kısmı olan buraya her nedense (Balıkpa- zarı) derler.

Bir gün Galata rıhtımında uğradığım bir gazinoda — şim- diye olduğunu hatırlamı- yorum — dost olduğum bir Türk delikanlısı, teklifsiz bir tavrıyla elini omuzuma koymuş: — Arkadaş, seninle bu defa da Balıkpazarı meyhanelerinde kafayı çekelim, demisti.

O gün içimden: — Kimbilir bu Balıkpazarı (Bosfor) un ne güzel bir nokta- sıdır ve mavi Boğaz suların- ın oksadığı sahilde taze taze balık tutulan bir havuzun yan- ında Türk votkası içmek ne hoş olur! demiştim.

Halbuki İstanbulla benden ev- vel gelip buraya adeta yerleşen, türkçeyi öğrenen genç bir Rus bana Balıkpazarı tarif etti:

— İngiliz sefarethanesinin yanından sapıp biraz aşağıya doğru yürür, yürümez sağa sa- parsın. Orasıdır! dedi ve arka- sımdan:

— Sakın unutma ha, deye de ilâve etti. Sefaret duvarının ka- idesine yerleştirilmiş bir (Pis- var) âbidesi vardır. Oraya var- dıktan sonra sağa sap!

Genç Rusun bu yer salıkveri- şini tuhaf buldunuz değil mi?

Balıkpazarı

Türkiyede her semt böyle tarif olunur, genç Rus da onu öğren- mişti.

— Peki kuzur oraya neden Balıkpazarı ismi verilmiş? diye sordum.

Genç Rus sabırsızlanıyordu; rıhtıma yeni yanaşmış bir şilepten bir parti kaçak (kokain) çıkaracaktı. Acele ile elimi sıktı ve uzaklaştı.

— Ne bileyim ben? der gibi omuzlarını silkti; gitti.

Ne dersiniz ha? Belki de be- nim bu sualimi dünyanın en ga- rip, en münasebetsiz suallerin- den birisi gibi telâkki etmiştir. Nah alımı karıştırayım sersem kokain kaçakçısı! Hayatta şim- diye kadar herkesin nazardık- atını celbeden şeylere bir defa daha merak sardırımdan ne çı- kar? Hüner böyle garabetleri görmektedir.

Yarabbi senbilirsin! Ne tuhaf huylu bir adamım. Bu Balıkpa- zarı bana sardıkça sardı. O gün akşamı zor ettim. Galatada bir kahvede bir müddet oturduktan sonra Voyvoda yokusundan ya- ya çıktım. Altıncı belediye-dai- resinin karşısında güneşin Hali- ci kırmızıya boyayan akislerini önünde tabak gibi gören — bu teşbihi, Türkiyede halk pek çok kullanır — bir meydancıkta dur- dum. Ah Petresburg, ah Petres- burg! Nedense şu el ayası ka- dar deniz bana o güzel memle- keti hatırlattı. Orada da grup böyle renkli olur ve denizde a- kisler bırakırdı; ondan olacak.

Ortalık biraz daha karardı ve ben biraz daha o meydanın ile- risine gittim. Genç bir erkekle genç bir kadın yavaş yavaş ka- nımlaşan karanlığın himayesine sığınarak birbirlerini öptüler. Bu fiili aşk vakası benim gözle- rimin önünde oldu. Onlarla pek meşgul olarak yine Halici seyre daldım. Halici seyrederken böy- le garip bir vaziyetin şahidi olur- sanız bunu aykırı bulmayınız: Çünkü Halice zaten (Korndor) (Yaldızlı boynuz) demiyor mu- yuz?

Aşk, grup, penbe iken esmer- leşen deniz. Hep güzel ve heye- can verici şeyler. Fakat hâlâ içimde (Balıkpazarı) nı görmek merakı sönmedi. Caddeye ya- kın Yahudi apartmanlarının ö- nünde alabildiğine bağırarak limon satan bir Yahudiye:

— Kuzum, Balıkpazarı nere- si? diye sordum. Herif mânidar mânidar sırttı:

— Ne yapacaksın Mösyö?

— Göreceğim canım!

Yolu tarif etti. Fakat arka- sımdan yine yılmış yılmış gülümseydi ve bağırdı:

— Haydi limon! Limoncu!..

Balıkpazarını gezdim. Burada her yerde kindinden fazla balı- ğa tesadüf edildiği yok. Galata rıhtımında ahabap olduğum gen- ci bulurum diye bütün sokakları bütün meyhaneleri dolaştım. Fa- kat bulmak ne mümkündür!

Arkadi Averçenko dan

Nihayet bir kadımağız önü- me düştü; hiç tanımadığım bir eve götürdü. Burada beni kırk yıllık hısm akraba gibi karşıla- dılar. Hattâ belki yerini yadırga- rım diye odamda genç ve gü- zel bir kadını da yatırdılar.

Ertesi akşam yine Galatada- ki gazinoda o Türk delikanlısı- na rastgeldim. Başımdan gelip geçenleri tamamilen anlattıktan sonra sordum:

— Kuzum, sen de gelecektin hani! Beni davet eden sen değil miydin?

Halbuki o da aynı akşam beni beklemişti. Meğerse İstanbulda üç Balıkpazarı varmış, birisi Beyoğlunda, birisi Galatada, birisi de İstanbul ta- rafında. O delikanlı beni İstan- bul tarafındakinde beklemiş. O halde ikimizin de birbirimize darılmağa hakkımız yoktu. Fa- kat ben:

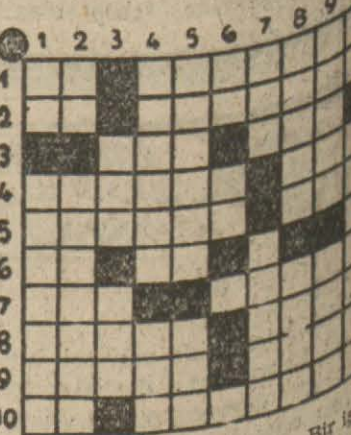
— Ötekilerini bilmiyordum. Fakat yukarıdaki Balıkpazarı- nın bu ismi taşımama bir ma- na veremiyordum dedim.

Çapkm bakışlı kadeh arkada- şım güldü:

— Uzun etme arkadaş, dedi. Odandan ayrılmadığını anlattı- ğım kadının tarif ettiğin vücu- duna bizim Türkçede "Balıkçı" derler. Balıkpazarında onu bul- duktan sonra daha ne arıyor- sun?

Ve yarı kadehine su karıştı- rarak içkisini bembeyaz etti.

Günlük bulmaca

1 — Yemek * Bir kırıta, 2 — Bir iş- ret zamiri * Hüner, 3 — Dava eden * Şimali Afrikadadır, 4 — Etraf, be- Masallarda adı geçer, 5 — Eri- degan * Eritmekten emir, 6 — Bir hayvan * Bir hayvan * Bir marangoz, 7 — Şurada değil burada değil, 8 — Beyan * İstinza, 9 — Bir marangoz, 10 — Hububatın teki, 10 — Bir hayvan * Kazanın büyüğü.

11 No. 11 bulmacamızın halli:

1 — Dilek, Elek, 2 — İsim, Esim, 3 — Lig, İle, Atı, 5 — K. İ. K. A. 6 — Eşek, Kuru, 7 — Eski, İki, 8 — Lira, O, İfa, 9 — En, Tarife, 10 — Kedi, Usang.